

Jan Ove Ulstein

Sosiologi, teologi og Helge Hognestads doktoravhandling: Møte og konflikt på det lange 70-talet.

Cappelen Damm Akademisk, 2023. 450 s.

Anmeldt av Jan-Olav Henriksen

Dette er bind to av Jan Ove Ulsteins omfattende studier av hvordan innslag fra sosiologien innvirket på teologien i Den norske kirke under det han kaller «det lange 70-talet» - som i realiteten er tiden fra 1968 til 1982, men med porøs avgrensning.

Ulstein har gjort et omfattende og grundig kildearbeid der så godt som alle norske bidrag til samtalen mellom teologi og sosiologi i epoken gjengis i omfattende referater. Hovedvekten i boken ligger likevel på analyse og kritikk av Helge Hognestads teologi slik den fremkommer i ulike skriftlige kilder i epoken. Selv om de første 150 sidene refererer til andre bidrag, er dette kjernen i fremstillingen. Det er imidlertid påtakelig at ikke de to delene blir mer knyttet sammen slik at en kunne forstå mer av bakgrunnskonteksten for det som ble den mest omfattende teologiske debatt i Den norske kirke siden helvetesdebatten på 50-tallet.

Styrken i verket – for det må en kalle det! – er dens dokumentasjonsverdi. Referatene er omfattende, og en får god innsikt i de enkelte aktørenes posisjoner, som fremstilles uten spesielt mye verken av kommentarer eller teoretisk-analytisk apparat. En tydeligere problemstilling og en mer teoretisk innramming ville gjort forfatterens egne anliggender mer tilgjengelige.

Boken er omfattende, og kunne med fordel vært redigert strammere for å unngå gjentakelser. Særlig første del er også ganske krevende å lese, rent stilistisk. Påpekende pronomener som 'her', 'der', og 'han' har ikke alltid en opplagt referanse. En del korrekturfeil finnes også, de fleste bagatellmessige, men ikke alle. Disse innvendinger til tross: Ulsteins verk vil bli stående som et viktig referanseverk for dem som skal forstå noen av de faktorene knyttet til sosiologien som bidro til å endre norsk teologi i den aktuelle epoken – men også i tiden etter.